

Full informatiu

Cercle d'Amics dels Parcs Naturals

EDITORIAL

El mercat social del medi natural

Treballar en la millora del medi natural, a més d'una tasca de gran transcendència econòmica i social, s'ha convertit en una oportunitat per a col·lectius de persones desfavorides que troben serioses dificultats per a incorporar-se al mercat de treball ordinari: reclusos i exreclusos, discapacitats físics i psíquics, exdrogodependents, membres de famílies en risc d'exclusió social, etc. Només als espais naturals de les comarques de Barcelona, 375 persones amb alguna d'aquestes característiques han participat en 133 projectes de millora d'hàbitats forestals, d'ordenació i regulació de l'ús públic, de prevenció d'incendis i recuperació de zones afectades, de restauració d'àrees degradades i de recuperació d'espais oberts.

Tot això ha estat possible d'ençà que el 2005 la Diputació de Barcelona va signar amb l'Obra Social de "la Caixa" un conveni de col·laboració plurianual dotat amb 3 milions d'euros per a cada exercici. A partir d'aquesta experiència positiva, acords similars s'han establert amb administracions d'altres comunitats autònomes, cosa que ha permès en el conjunt d'Espanya que 1.300 persones se'n beneficiïn.

També ha permès, fet no menys important, incrementar la inversió ordinària que les administracions dediquen a la gestió activa dels parcs.

Per a les persones que hi participen, aquest tipus de feines ofereix molts avantatges, a banda del mateix fet de la inserció laboral. Els permet gaudir d'un entorn de treball saludable a l'aire lliure, els possibilita la capacitat en tasques adequades al seus potencials, els ajuda a adquirir o recuperar hàbits de treball i de relació amb treballadors d'empreses ordinàries especialitzades que comparteixen molts d'aquests projectes i, sobretot, els retorna l'autoestima i la percepció positiva de la seva funció social.

Les Empreses d'Inserció i els Centres Especials de Treball que s'han involucrat en aquest programa a casa nostra i els organismes que gestionem els espais naturals, coincidim a valorar les bones perspectives d'aquest mercat social específic dedicat al medi natural, que és capaç d'absorbir un contingent cada cop més gran de treballadors en dificultats i així contribuir a la seva reinserció sociolaboral.

SUMARI

ENTREVISTA

Entrevista a Montse López, biòloga i responsable d'ACER, «Associació per a la Conservació de l'Entorn i la Recerca» 2

NOTÍCIES

L'actualitat dels parcs i el medi ambient 4

ACTIVITATS DEL CERCLE

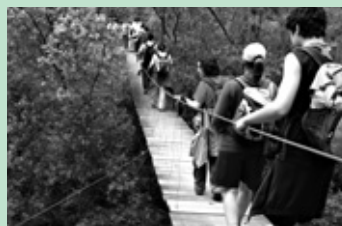
Què han fet els socis del Cercle els darrers mesos 5

ALS NOSTRES PARCS

Novetats a la Xarxa de Parcs Naturals 6

AGENDA - NO T'HO PERDIS

Recull de les activitats dels propers mesos 7

Al Montsant, travessant el pont penjat per arribar a l'ermita de Sant Bartomeu.

© Fusic

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

juliol, agost, setembre / 2008

52

número

© Arxiu XPN

Prop de quatre-cents persones han participat en els projectes de reinserció que duu a terme la Diputació de Barcelona i "la Caixa"

© Arxiu XPN

Coordinació i edició

Àrea d'Espais Naturals
Diputació de Barcelona

Documentació gràfica

Arxiu Xarxa de Parcs Naturals
Fusic

Redacció

Clara Arnedo (Fusic)

Disseny gràfic

Eggeassociats

Producció

Direcció de Comunicació
Diputació de Barcelona

Impressió

Unitat d'Impressió i Reprografia
de la Diputació de Barcelona

DL: B-30111-2001

www.diba.cat/parcsn/cercle

ENTREVISTA

a Montse López / Biòloga i responsable d'ACER,
Associació per a la Conservació de l'Entorn i la Recerca

© Clara Arnedo

«Conèixer i apreciar és el primer pas per valorar i respectar.»

La Montse López va ser l'encarregada, l'any 2001, juntament amb José Jiménez, de fundar l'Associació per a la Conservació de l'Entorn i la Recerca, ACER. Dues persones amb força i empena que consideren que la seva tasca és fer més proper i conegut el Parc de la Serralada de la Marina a tots aquells que el visiten. Per fer-ho, i des dels seus coneixements en el terreny de la biologia, proposen activitats de tota mena que ens permeten el descobriment i el gaudi d'aquest espai proper per a molts, però que sovint queda a l'ombra de molts altres espais naturals més coneguts popularment i aparentment més atractius.

Presentes ACER als socis del Cercle?

ACER, Associació per a la Conservació de l'Entorn i la Recerca, es va constituir com a entitat l'any 2001, després que en José Jiménez i jo mateixa decidíssim que podia ser bo per a l'entorn del Parc de la Serralada de Marina oferir als veïns la possibilitat de conèixer el seu entorn. Ja feia anys que treballàvem en aquest àmbit i vam considerar necessari partir d'un marc més concret i integral per continuar amb aquesta tasca. I així va néixer ACER, que a part de ser les sigles de l'associació, és el nom científic d'una planta, l'auró, que es troba present al parc però no molt abundantment, només en els raconets més ombrívols.

I com vau engegar les activitats?

Vam començar fent activitats variades per a ajuntaments en diferents camps, fins que, en constituir-nos com a entitat, vam començar a dissenyar una oferta de propostes educatives per a escoles i per a grups d'adults. El nostre àmbit d'actuació és principalment el territori de la Serralada de Marina, que coneixem molt bé. Vam trobar que, malgrat que hi ha molta gent que visita el parc, aquesta en desconeix els valors i que, tot i que es veu força degradat, encara conserva molts ingredients que el fan ric i atractiu, i més tractant-se d'un espai tan proper a l'àrea metropolitana de Barcelona. El nostre objectiu principal és, doncs, fer propers aquests valors als visitants i habitants de la Serralada de Marina.

«El nostre objectiu principal és fer propers els valors als visitants i habitants de la Serralada de Marina.»

Per tant, us dirigeu principalment a la gent que viu i regularment visita el parc...

Són tres-centes mil persones que viuen al voltant dels cinc municipis que integren el parc: Badalona, Montcada i Reixac, Santa Coloma de Gramanet, Tiana i Sant Fost de Campsentelles. I precisament va ser entre els propis habitants de la zona on vam detectar un desconeixement més gran. Això ens fa adonar de la tendència que tenim a buscar elements singulars i atractius a d'altres espais naturals, en comptes de fer-ho en aquell que tenim més a l'abast.

A partir d'aquí col·laborem, a través dels ajuntaments, amb les escoles de la zona; per exemple, amb l'Escola de Natura Angeleta Ferrer, de Badalona; o bé organitzant activitats temàtiques de cap de setmana, com ara sortides sobre papallones o bolets. Es tracta de buscar temes que siguin atractius i anar dissenyant itineraris per arribar a més i més gent.

Quines altres activitats porteu a terme?

Vam començar amb els itineraris temàtics, i a poc a poc vam anar incorporant-ne de nous, com ara sortides que permetin conèixer nous espais o nits d'astronomia. Darrerament coordinem també alguns treballadors en benefici de la comunitat, que ens assigna el Departament de Justícia i que fan tasques de suport, com ara campanyes de caixes niu o activitats de millora i conservació de l'entorn en general.

I amb el Cercle d'Amics, com hi col·laboreu?

Vam començar a col·laborar amb els Amics dels parcs gairebé des del principi, cap a l'any 2003, organitzant sortides per als socis pel Parc de la Serralada de Marina. Després amb Fusic vam organitzar l'activitat "De passeig" en la festa escolar "Viu el Parc", i també en les matinals als parcs. Més endavant vam començar a muntar algunes visites guiades i viatges naturalistes a d'altres indrets de l'Estat espa-

nyol, com ara els de Monfragüe i Gallocanta, amb una resposta molt bona per part dels socis.

Quina opinió et mereix el Cercle?

Considero que el Cercle ofereix el marc perfecte per donar a conèixer les inquietuds de la gent que en forma part, alhora que constitueix una eina que implica els socis i els relaciona amb el territori, i així es creen sinèrgies bones i enriquidores. Jo observo que hi ha molt bona connexió entre els socis, i d'aquests amb nosaltres, ja que sovint ens proposen que fem més activitats i sortides mensuals. Crec que el que valoren especialment els socis que s'apunten a les nostres excursions és que des d'ACER procurem donar sempre una visió global del territori, tant des del punt de vista geogràfic, com d'història natural o paisatgístic, i posar al seu abast les claus per entendre i interpretar l'entorn. No es tracta només d'observar-lo, sinó d'anar més enllà de la simple mirada.

«Volem anar més enllà de la mirada i que els participants tinguin eines per interpretar el nostre entorn natural.»

Com observeu l'evolució de la vostra feina en aquests darrers set anys?

Hem incrementat el nombre d'activitats i, en conseqüència, hi ha també més demanda: per tant, també un augment en el nombre d'escolars que hi participen. A més s'han anat creant figures que han facilitat la promoció de les activitats i que treballen més amb monitors que són dels municipis del parc, i que coneixen molt bé l'espai i la seva realitat. Això els permet un diàleg més proper amb els escolars. Cada cop hi ha més interès, tot i que, tal com passa amb els adults, els escolars també coneixen poc la realitat que tenen més a prop de casa. Et parlen dels Aiguamolls de l'Empordà i no saben que a quatre passes tenen un bosc ben interessant per visitar, i encara menys que els boscos del seu municipi formen part d'un parc natural.

I amb els més grans, com és la resposta?

Amb els adults també hi ha cada cop més interès, i crec que el secret rau en fer propostes ben variades i adaptar-nos, en alguns casos, a demandes concretes.

Hem detectat casos de gent, per exemple, que tenia tendència a sortir lluny, i que a poc a poc s'engresca a fer caminades per descobrir l'entorn proper. A partir d'una petita descoberta que fan un dia concret prop de casa, s'adonen que ja no cal marxar lluny els caps de setmana per poder gaudir d'una passejada en el medi natural. És una manera més fàcil de sortir de la ciutat cap a la natura. De fet sempre tenim el típic grup d'assidus incondicionals que van repetint cada setmana i que, en molts casos, fan córrer la veu i és així com es va escampant el projecte. D'altra banda ens ajuda molt, en el camp de la difusió, el fet de tenir el suport dels ajuntaments o de la Diputació, així com la pàgina web (www.acer.com) de la nostra entitat que posa al dia els serveis i activitats que oferim.

I ha variat el respecte cap a l'entorn en aquests anys?

Nosaltres fem tota la part de difusió i informació, però evidentment també es fa molt des del Parc de la Serralada de Marina. Se n'han regulat molts usos, com ara l'accés motoritzat restringit o els abocaments incontrolats. Eren pràctiques esteses en el passat i que ara gairebé són impensables. I ha estat la feina que hem fet tots plegats (entitats, informadors i el propi òrgan gestor del parc), i que comença a donar els seus fruits. I d'aquí es desprèn el nostre lema: conèixer i apreciar és el primer pas per valorar i respectar.

Per acabar, quins són els valors naturals del Parc de la Serralada de Marina?

Aquest espai té la vessant d'oferir un entorn lúdic i fins i tot terapèutic, un entorn verd on et pots aïllar, a quatre passes del context urbà. Però cal no oblidar que té uns elements naturals destacables, és a dir, com a espai mediterrani que és, presenta ambients interessants en si mateixos, un mosaic de zones arbrades i obertes que donen l'hàbitat adient a una interessant diversitat de fauna, que, a la vegada, troba refugi en el bosc i aliment en els espais oberts. Així com els ambients forestals tendeixen a tenir bona premsa, els espais oberts també són interessants i donen de menjar a molta fauna invertebrada. Es tracta de zones de matollars i herbàcies molt riques a nivell ecològic. En resum, la gràcia de la Serralada de Marina és que s'hi combinen els espais oberts i els espais forestals, aquests darrers afectats pels incendis dels darrers anys, i que es troben situats principalment a la part de l'obaga. Es tracta, doncs, d'un mosaic força ric que cal conèixer i conservar.

Clara Arnedo

La Montse López en una activitat al Parc de la Serralada Litoral.

Els socis del Cercle durant la sortida de Setmana Santa al Parc Nacional de Monfragüe (Extremadura).

© ACER

© FUSIC

SE CELEBRA LA XIII TROBADA DELS CENTRES DE DOCUMENTACIÓ DELS ESPAIS NATURALS DE CATALUNYA

Els dies 17 i 18 d'abril va tenir lloc a Boí (Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici) la XIII sessió de treball dels centres de documentació dels parcs naturals de Catalunya, amb l'assistència d'uns vint representants d'aquests centres. Aquestes trobades les organitzen conjuntament el Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona des de l'any 1994. La seua es va alternar entre un organisme i l'altre.

La darrera trobada dels centres de documentació dels espais naturals de Catalunya va tenir lloc a Boí (Alta Ribagorça).

A BANYOLES ES VA PODER VEURE L'EXPOSICIÓ «AUS, ADAPTACIONS AL MEDI»

El Museu Darder - Espai d'interpretació de l'Estany acollia del 13 de març a l'11 de maig l'exposició "Aus, adaptacions al medi", organitzada per l'Obra Social Caixa Sabadell, el Museu dels Volcans, el Museu Darder i l'Ajuntament de Banyoles. Al voltant de la mostra es van organitzar diverses activitats, com un anellament d'ocells que va organitzar l'Escola de Natura de Banyoles el passat 26 d'abril.

Les aus han estat el tema central d'aquesta exposició al Museu Darder de Banyoles.

© Fund. Territori i Paisatge

El darrer espai adquirit per la Fundació Territori i Paisatge, una finca als Cingles de l'Avenc de Tavertet.

10è aniversari de la Fundació Territori i Paisatge

La Fundació Territori i Paisatge de l'Obra Social de Caixa Catalunya fa 10 anys i ho celebrarà organitzant diversos actes públics i amb l'edició de material didàctic i de difusió per a l'ocasió. Un dels actes principals va ser la plantada popular de 35.000 arbres arreu de Catalunya celebrada el diumenge 30 de març.

Durant aquests 10 anys, la Fundació s'ha dedicat a la protecció del patrimoni natural i del paisatge, mitjançant l'adquisició i la gestió sostenible d'espais d'alt valor ecològic i paisatgístic, el suport a projectes de conservació de la natura i l'educació ambiental.

La història de la Fundació comença l'any 1998, quan Caixa Catalunya endega una iniciativa sense precedents a l'Estat espanyol: comprar territori per protegir el paisatge. Amb aquest objectiu, la Fundació Territori i Paisatge ha anat adquirint diverses finques de gran valor ecològic, en concepte de propietat social, és a dir, propietat de titularitat privada però exercida en termes d'interès públic. D'aquesta manera ha esdevingut el principal propietari privat de sòl rústic, que gestiona amb criteris conservacionistes, així com la principal entitat privada a tot l'Estat en protecció de la natura.

Els pantans del Ter-Llobregat ja freguen el nivell de l'any passat

Les pluges de la darrera primavera han permès omplir els embassaments del Ter-Llobregat —els més perjudicats fins l'abril per la sequera— al 55,9% de la seva capacitat, és a dir, pràcticament al mateix nivell que el mes de juny de l'any passat, quan estaven al 56,5% i acumulaven 346,11 hectòmetres cúbics d'aigua. Les reserves de Sau, Susqueda, la Baells, la Llosa del Cavall i Sant Ponç van triplicar-se en les vuit setmanes que van des del principi d'abril fins al final de maig, fins a situar-se en 342,25 hectòmetres cúbics, segons dades facilitades per l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA).

El pantà de Sau tenia aquest aspecte abans de les pluges de la passada primavera.

Fan un estudi sobre el món rural al segle XXI

Sota la direcció del Dr. Antoni F. Tulla i de la Dra. Montserrat Pallarès, del departament de Geografia, la Universitat Autònoma de Barcelona ha publicat l'estudi fet el 2004-2005 *El món rural al segle XXI: un compromís entre la cultura rural, les infraestructures de comunicació, les noves tecnologies i la iniciativa local*. Aquest estudi, patrocinat per la Fundació Abertis, s'adreça a ampliar l'àmbit territorial d'aplicació del primer estudi sobre el món rural realitzat l'any 2000, i permet validar més científicament els resultats obtinguts.

© Arxiu XPN

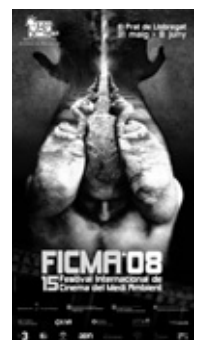

El món rural, objecte d'un estudi de la Universitat Autònoma de Barcelona.

En aquest treball s'han plantejat dos tipus d'objectius: un de general i un de metodològic. L'objectiu general és mostrar la diversitat econòmica, social, cultural i paisatgística que formen les comarques d'alta muntanya de Catalunya, per a la posterior elaboració de propostes que permetin agrupar estratègies de desenvolupament tot analitzant-ne les característiques estructurals, innates de cada un dels escenaris que conformen la tipologia d'àrees dels Pirineus. L'objectiu metodològic és utilitzar en cada àrea temàtica els procediments més adequats per a l'obtenció de millors resultats.

L'aigua va ser la protagonista del 15è Festival Internacional de Cinema del Medi Ambient

El Festival Internacional de Cinema del Medi Ambient de Catalunya (FICMA-C) va celebrar la 15a edició al Prat de Llobregat del 31 de maig al 8 de juny. Enguany ha ofert una programació carregada d'actualitat i alerta global, sobretot arran de la sequera. Hi va haver produccions representant a més de 25 països. El Festival, degà d'Europa i fundador de l'*Environmental Film Festival Networks* (EFFN) —una xarxa de més de 16 festivals de cinema de medi ambient de tot el món—, té tres seccions oficials: Documentals Internacionals, Documentals Espanyols i Curtmetratges. Les guardonades en aquesta ocasió han estat "Sand and Sorrow" i "Cendres del Cel" (guanyadores del Sol d'Or) i "Ralco" i "Cry Sea" (els Sol d'Or al Documental Nacional i Internacional).

Accions dels Voluntaris

El mes d'abril, concretament el dissabte 26, un grup de 58 voluntaris es va desplaçar fins a l'ermita de Sant Mateu, al bell mig del Parc de la Serralada Litoral, per netejar de brancatge la pista que puja fins allà, així com el GR i les feixes de l'entorn de l'ermita. En aquesta darrera zona es van dur a terme les activitats de la trobada escolar de "Viu el Parc" el dimecres 14 de maig i la celebració de la matinal el 25 de maig, raó per la qual la feina era molt necessària.

El mes de maig van ser dues les accions realitzades. Per una banda, el dissabte 24 de maig, coincidint amb la celebració del Dia Europeu dels Parcs que enguany duia el lema "Per una natura sense fronteres", es va col·laborar en els treballs de regeneració d'una pineda a la zona de Mas Rovira (Parc Natural del Montseny). Un total de 24 voluntaris van celebrar així aquest dia especial. A l'inici plovia de valent però com que cap a les 10 h va començar a obrir-se el cel es va continuar amb el pla previst. Es va fer molta feina, localitzant i senyalitzant arbres joves i fent una plantada. Després tocava dinar al Polell, a una hora de camí tot seguint un itinerari a peu feréstec i de gran bellesa natural.

Per últim, el darrer dissabte del mes, el 31 de maig, 38 voluntaris van acostar-se a la Muntada per continuar la tasca encetada anys enrere, tan necessària i eficaç per recuperar la Vall d'Horta després dels incendis que va patir l'any 2003. Es van fer tres grups: un es va encarregar de revisar una plantada que s'havia fet temps enrere. Un altre grup va esclarir un caminet on s'observen papallones habitualment i on encara hi havia molts arbres cremats; a més van treure canya americana, planta invasora, del torrent de les Acàcies. El darrer grup va recuperar una part de l'itinerari del castell de Pera inexistent en molts trams a causa del creixement de la vegetació.

Conferències

El mes de març l'Enric Miró ens va explicar el projecte que ha desenvolupat al Parque Natural La Primavera (Guadalajara, Mèxic). La recuperació del patrimoni oral ha resultat clau per a desenvolupar idees d'ecoturisme que, de retruc, dinamitzessin la consciència i la identitat cultural dels habitants de la zona. A més, el conferenciant va explicar diversos aspectes culturals de la regió i va obsequiar tots els assistents amb un cafè elaborat a la manera mexicana.

El mes d'abril en Víctor Nebot feia la seva conferència número deu per als socis i sòcies del Cercle. Aquest cop va fer un recorregut pel nostre planeta Terra i van ser innumerables les imatges que mostraven belles formes, moments del dia o indrets realment sorprenents.

El mes de maig li va tocar el torn a en Pau Pérez i vam viatjar fins a Xile per fer un recorregut que s'iniciava al volcà Parícut i que ens permeté descobrir molts indrets d'aquest país sud-americà. Per últim, abans de la pausa dels mesos d'estiu, vam comptar amb l'Òscar Marcos per conèixer exactament què és això de la petjada ecològica i què podem fer per evitar que els recursos disponibles al nostre planeta s'exhaureixin.

Sortides d'un dia

Com us explicàvem en l'anterior *Full informatiu*, número 51, a l'hivern vam anar al Parc d'Olèrdola (Alt Penedès i Garraf) i a la reserva natural del guarà català Fuives i l'església de Sant Quirze de Pedret (Berguedà). Aquest darrer destí va ser el més sol·licitat i, de fet, alguns socis es van quedar en llista d'espera sense poder fer-la, tot i que a Olèrdola van restar una gran quantitat de places sense ocupar. En total, entre els dos destins, van participar en les sortides d'un dia 1.533 socis.

Per primavera hem encetat dos destins nous: els itineraris de Sant Julià de Vilatorrada a Folgueroles (Espai Natural de les Guilleries-Savassona, a Osona) i una zona del Parc Natural de la Serra del Montsant (Priorat) que encara no coneixíem, el congost de Fraguerau. De totes formes cal dir que la pluja, com tots sabeu tan necessària, ha fet acte de presència alguns dels dies de les sortides, motiu pel qual no sempre s'han pogut fer les caminades previstes.

De festa en festa

El diumenge 25 de maig, 25 socis van desplaçar-se fins al poble de Tuixén (Josa i Tuixén, Alt Urgell) per participar en les activitats organitzades amb motiu de la festa anual de les Trementinaires (www.trementinaires.org). Va ploure moltíssim tot el dia, raó per la qual, de tot el previst, sols es va poder fer la visita guiada del museu. Realment es tracta d'una zona molt maca que val la pena descobrir. Pel camí, això sí, els socis van gaudir dels espectaculars paisatges, ben verds, passant prop de Guardiola de Berguedà, Gósol i Josa.

© Fusic

Els voluntaris de camí al Polell anant a dinar, després de l'activitat feta al Parc Natural del Montseny amb motiu del Dia Europeu dels Parcs.

© Fusic

Els voluntaris fent feina a la vall d'Horta (Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac).

© Fusic

El castell de Sant Llorenç del Munt, un element destacat del patrimoni cultural de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona.

ALS NOSTRES PARCS

ES CAPTURA UNA NOVA ESPÈCIE DE RATPENAT AL PARC NATURAL DEL MONTSENY

Després de la recent cita del ratpenat petit de bigotis (*Myotis alcaethoe*), trobat per primer cop a Catalunya al Montseny l'any 2006, enguany s'ha capturat un exemplar de ratpenat de Bechstein (*Myotis bechsteini*). Aquesta és una fita d'especial rellevància per la raresa de l'espècie (només citada a l'Alta Garrotxa i a l'Albera) i els seus requeriments ecològics, totalment vinculats a la presència d'arbres vells. La captura augmenta a 21 el nombre d'espècies de ratpenats presents al Montseny i representa una nova empenta de cara a l'intent de constatar la cria d'aquesta espècie a Catalunya, fins ara no observada.

El ratpenat bigotis s'ha trobat per primer cop al Parc Natural del Montseny.

© Arxiu XPN

LA XARXA DE PARCS NATURALS CONVOCA EL PRIMER CONCURS FOTOGRÀFIC

Amb motiu de la celebració del Dia Europeu dels Parcs, el passat 24 de maig, la

Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona va convocar el Primer Concurs fotogràfic de la Xarxa de Parcs Naturals. El veredict del jurat es farà públic el 15 de juliol. El primer premi està dotat amb 500 euros.

© Agnès Perelló

L'ocell hortolà s'ha pogut veure a les zones malmeses per l'incendi del 2003 al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

La Diputació de Barcelona recupera i manté 90 hectàrees d'espais per a pastures i conreus

La Diputació de Barcelona, a través de diversos projectes inclosos en el conveni de col·laboració amb l'Obra Social de "la Caixa", està fent treballs de recuperació i manteniment d'espais de conreus i pastures en 90 hectàrees de finques públiques i privades al Parc de la Serralada de Marina, Parc del Montnegre i el Corredor, Parc del Garraf i Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Durant les darreres dècades s'han anat abandonant conreus i pastures pel seu baix rendiment econòmic.

Les actuacions consisteixen a llaurar i sembrar conreus i pastures abandonades o bé a crear zones de deveses mitjançant aclarides de la massa forestal. Així s'aconsegueix millorar l'hàbitat d'espècies faunístiques pròpies d'aquestes àrees i s'afavoreix un paisatge divers i de qualitat, a més de ser un aspecte molt positiu per a la prevenció d'incendis. Les feines les realitza l'empresa Centre d'Iniciatives per a la Reinserció (CIRE), que treballa amb reclusos de tercer grau.

© Arxiu XPN

Els espais de conreu i pastura són espais que cal recuperar per la seva biodiversitat.

La ruta "Poesia als parcs" visitarà deu espais de la província de Barcelona i cinc d'Itàlia

Per quart any consecutiu, es duu a terme entre els mesos d'abril i novembre de 2008 una nova edició de la ruta "Poesia als parcs". Enguany, el cicle abasta deu espais de la Xarxa de Parcs Naturals, tots aquells que gaudeixen del programa cultural "Viu el Parc" (Parc de la Serralada de Marina, Litoral, Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Montseny, Montesquiú, Guillerries-Savassona, Montnegre-Corredor, Foix, Ollèrdola i Garraf) i cinc espais naturals d'Itàlia. En total, hi participaran més de seixanta poetes catalans en el conjunt dels quinze recitals. A més, la poesia catalana també arribarà a cinc espais naturals d'Itàlia amb qui la Diputació de Barcelona té algun conveni o agermanament (Parco de Porto Conte i Geominario della Sardegna, a l'illa de Sardenya; Monte Soratte a Roma; i Montemarcello Magra i Cinque Terre a la Ligúria). Més informació: Tel. 932 157 411 i 655 336 846. www.diba.cat/parcsn/cercle

Es troba per primer cop el ratpenat d'aigua al Parc del Foix

L'any 2007 s'ha pogut capturar, per primer cop al Parc, un mascle de ratpenat d'aigua (*Myotis daubentonii*). Amb aquesta espècie el llistat de quiròpters del Parc del Foix ascendeix a 15. La troballa es va realitzar mentre es desenvolupava el programa QuiroRius d'estudi dels quiròpters aquàtics catalans dut a terme pel Museu de Ciències Naturals de Granollers i l'Associació Galanthus.

Els ratpenats aquàtics són bons indicadors de l'estat dels nostres rius ja que s'alimenten de larves i insectes que es troben a l'entorn de l'aigua. La presència per primer cop d'un mascle solitari de ratpenat d'aigua al riu Foix permet pensar que, encara que molt a poc a poc, la qualitat del riu va millorant.

© Arxiu XPN

El ratpenat aquàtic indica la bona qualitat de les aigües dels rius.

L'ocell hortolà colonitza zones forestals cremades del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt

L'estudi multidisciplinari que s'està fent a l'àrea cremada en el darrer incendi al terme municipal de Sant Llorenç Savall ha detectat la presència de l'ocell hortolà al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. L'estudi, en què ha participat un nombrós grup d'especialistes, es fa en el marc del conveni de col·laboració entre l'Obra social de "la Caixa" i la Diputació de Barcelona.

Dels ocells detectats, en destaca un per la seva raresa en aquesta part de la serralada prelitoral i a Catalunya en general: l'hortolà (*Emberiza hortulana*), que és una espècie migratòria que únicament és al nostre país durant l'estiu. Durant l'hivern fa estada a l'Àfrica subsahariana. Arran del foc forestal de l'agost de 2003, nombroses parelles nidificants d'aquest ocell s'han establert al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, essent, doncs, una nova espècie nidadora per al catàleg de biodiversitat del parc. L'hortolà ocupa ambients oberts i assolellats, sovint pedregosos i coberts irregularment per brolles i garrigues. És fàcilment identificable pel seu cant característic.

L'AGENDA DEL SOCI |

EXCURSIONS OCTUBRE-NOVEMBRE

Dues propostes, a escollir-ne una:
Itineraris per Banyoles (Pla de l'Estany)
4, 11, 12 i 26 d'octubre, i 8, 9, 22, 23 i 30 de novembre
Itineraris per la Sèquia de Manresa (Bages): la ruta de l'aigua
5, 11, 19, 25 i 26 d'octubre, i 2, 8, 16 i 22 de novembre

Inscripcions: a partir del dimarts 16 de setembre, de dilluns a divendres, de 10 a 14 h i dilluns i dimarts de 16 a 18 h, als telèfons 932 155 786 i 935 010 063.

CONFERÈNCIES COL-LOQUI |

A la Sala d'Actes de l'edifici El Vagó, a les 19 h:

Dimecres, 15 d'octubre

«L'exploració de l'Àrtic: l'expedició de Sir John Franklin», a càrrec de Francesc Bailón.

Dimecres, 19 de novembre

Dins dels actes de la Setmana de la Ciència 08 «A la descoberta de l'Equador», a càrrec de Xavier Roget.

Dimecres, 10 de desembre

«Recuperació de la fauna al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac cinc anys després de l'incendi de l'agost del 2003», a càrrec de Xavier Santos.

SORTIDES DE CAP DE SETMANA |

Itineraris pel Parc Natural del Cadí-Moixeró i l'Espai d'Interès Natural de Serra d'Ensija - Rasos de Peguera (Berguedà)

13 i 14 de setembre.

Places limitades.

La vall del Madriu (Andorra) i l'estany de l'Orri (la Cerdanya)

27 i 28 de setembre i 4 i 5 d'octubre.

Places limitades.

EL CERCLE DE FESTA EN FESTA |

Matinal del «Cap de setmana Ibèric»

Poblat ibèric i medieval de l'Esquerda (Roda de Ter, Osona)

5 d'octubre.

Places limitades.

ACTES CENTRALS ACTIVITATS VIU EL PARC

Parc Natural del Montseny

Nit al Parc

Dissabte, 2 d'agost, 22 h

A Can Casades, Santa Fe de Montseny

(Fogars de Montclús)

La nit de les mil i una nits

Gran festa del parc

Diumenge, 21 de setembre, 10.30 h

El Brull

Taller d'estels i enlairada

XIV Trobada de Clowns amb Marcel Gros,

Circ Nic i La Katracòlica

Taller de titelles

Parc del Montnegre i el Corredor

12 d'octubre, diumenge, 10.30 h

Gran Festa del Parc, al Santuari del Corredor

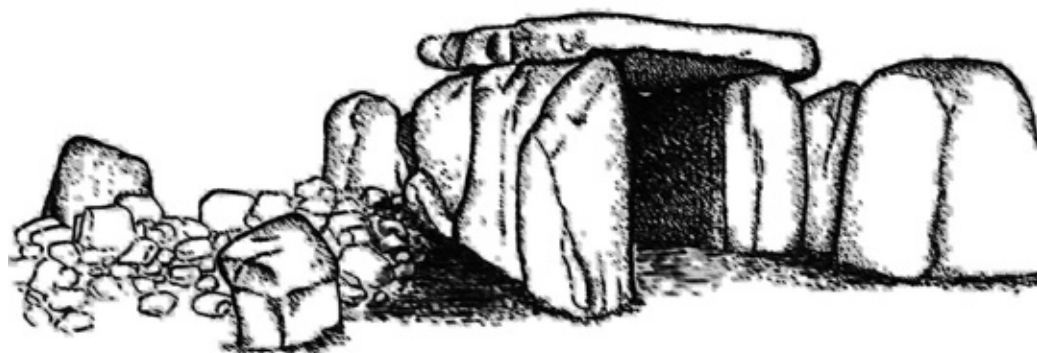
XII Jornada de Teatre de Carrer

Parc del Garraf, Parc d'Olièrdola i Parc del Foix

9 de novembre, diumenge, 10.30 h

Festa Major del Parc, al Castell d'Olièrdola

Més informació a www.diba.cat/viuelparc i a l'apartat de l'agenda del butlletí d'e-parcs www.diba.cat/parcsn/newsletter

ITINERARI

Dolmen de Ca l'Arenes, Parc del Montnegre i el Corredor

Dolmen de Ca l'Arenes (Linars del Vallès)

Troben el senyal d'inici a l'entrada del camp que hi ha darrere Can Bosc, a l'altra banda de la pista. Can Bosc és un dels masos més importants del Corredor. Documentat des de l'any 1565. Després de deixar uns quants trencalls, trobem a l'esquerra el corriol que mena al pou de glaç.

Pou de glaç de Can Bosc

El municipi de Dosrius tenia cinc pous de glaç: dos a l'entorn del Far (un és el de Can Bosc), dos a Canyamars i un al costat del nucli de Dosrius, avui dia desaparegut. Al pou es mantenia fins al moment de la venda el gel que al pic de l'hivern es produïa en un safareig bastit a les rodalies. Deixem a l'esquerra, amagada, una antiga pedrera que explotava un petit aflorament rocós. Voregem els camps i prenem un corriol costerut. Tot dret assolirem les feixes de Can Miloca.

Panoràmica de Can Miloca

Des de la clariana de Can Miloca hom gaudeix d'una excel·lent panoràmica del Corredor i també del Montseny. Baixem cap a llevant per un camí baixador aixaragallat, que travessa un alzinar de rebrot i desemboca prop del torrent, que seguirem avall en paral·lel fins a creuar-lo. No el deixarem fins que en quinze minuts ens acostarà al dolmen. Poc abans haurem passat al costat d'una bola granítica suportada per un sòcol de sauló, testimoni de l'erosió característica d'aquesta roca.

Dolmen de Ca l'Arenes

Sepulcre megalític descobert l'any 1997, excavat i restaurat en dues campanyes entre 2006 i 2007. Es tracta d'un dolmen que conserva la cambra, amb enllosat i una coberta gairebé completa, com també part del passadís d'accés, la llosa que tancava l'entrada i el túmul lateral encerclat per un petit cromlec. Hom atribueix a aquest tipus de sepulcre una antiguitat de 5.000 anys. Seguirem amunt la carena que limita pel nord el sot del Fangar, un dels enclavaments naturals més interessants del massís, fins trobar les fites de l'itinerari de la plana del Corredor, que seguirem a la dreta. Tot resseguint l'altiplà boscos del Corredor, arribarem en pocs minuts al santuari.

La primera ermita fou fundada cap al 1530 per Salvi Arenes. L'actual temple, dedicat a la Mare de Déu dels Socors del Corredor i d'estil gòtic tardà, data del 1576. Per baixar, seguirem la traça del GR 92, en direcció a ponent, fins a les Roques de Mataró.

Roques de Mataró

Molts picapedrers han treballat a la muntanya des d'antic i encara podem veure l'empremta de les diferents eines a la pedra. Reprenem el GR avall, tot passant per l'àrea d'esplai del Corredor i l'àrea d'acampada del Solell del Corredor. Després del coll de Ca l'Arenes, l'itinerari ressegueix la pista principal, fins deixar-la per l'esquerra, tot carenejant. La traça ens condueix fins a gairebé el puig d'Aguilar, que deixarem a l'esquerra per trencar cap a la бага. L'itinerari travessa aquest alzinar fins al coll de l'Argila, on abandona el GR i davalla directament a Can Bosc, punt final del recorregut.

FITXA TÈCNICA

Distància: 9,5 km.

Durada: 3 hores i 45 minuts.

Dificultat: Excursió llarga amb desnivells moderats, alternant pujades i baixades per pistes forestals i camins ben indicats, passant per indrets amb un alt valor ecològic i pel dolmen de Ca l'Arenes.

Punt d'inici: Masia de Can Bosc.

L'itinerari és senyalitzat amb fites de fusta destacades amb color blau.

Recomanacions: Exclusiu per a vianants i recomanable per a tots els públics.

NO T'HO PERDIS

LA IX MOSTRA D'ARTS VIVES DEL CASTELL DE MONTESQUIU JA TÉ A PUNT LA PROGRAMACIÓ

La novena edició del MAV, la Mostra d'Arts Vives del Castell de Montesquiú, ja té el programa a punt. Del 18 al 20 de juliol, el Castell de Montesquiú i el seu entorn viuran tres dies d'activitats artístiques amb propostes diferents, entre les quals la II Xambades, propostes de moviment que completen la programació de música, teatre i altres activitats.
Més informació:
www.diba.cat/parcsn

RECOMANEM

Museu d'Arqueologia de Catalunya - Olèrdola

Proposa la visita al conjunt històric amb l'exposició permanent sobre aquest magnífic jaciment arqueològic on trobem restes des de la prehistòria fins a l'edat mitjana. És també un punt d'informació del parc. Inclou visites comentades i activitats pedagògiques.

Centre d'Interpretació: «Recorregut des de la prehistòria fins a l'època medieval».

Més informació: Tel. 934 246 577

www.mac.es

© Arxiu XPN

Les restes arqueològiques del Conjunt Històric d'Olèrdola.

LLIBRES

A peu pel Montnegre i el Corredor. Cossetània Edicions ha publicat la segona edició de la guia *A peu pel Montnegre i el Corredor. 15 itineraris*, de Tomàs Muelas Fernández. Aquesta guia presenta quinze itineraris per fer a peu pel massís del Montnegre i la serra del Corredor, situats ambdós a la Serralada Litoral catalana. Aquests itineraris, com indica l'autor, transcorren per "muntanyes amables; el Corredor, amb relleus suaus, i el Montnegre, no tant, però igualment accessible". El llibre té un preu de 10,40 euros i és el número 40 de la col·lecció «Azimut».

100 qüestions per entendre l'atmosfera. Jordi Mazón i Marcel Costa han publicat *100 qüestions per entendre l'atmosfera* (Cossetània Edicions), un llibre que dona resposta de forma didàctica i rigorosa a 100 qüestions relacionades amb l'atmosfera agrupades en sis blocs: sobre l'estructura de l'atmosfera, sobre les diferències entre la meteorologia i la climatologia, sobre la dinàmica atmosfèrica, sobre núvols i fenòmens meteorològics, sobre l'observació meteorològica i sobre la influència del temps en les activitats humanes i la natura. Preu: 14,50 €.

Històries i Llegendes de l'any vuit. Recull de la cultura popular al Montnegre (I). Daniel Rangil ha publicat el llibre *Històries i Llegendes de l'any vuit*, un recull de la cultura oral del Montnegre a partir dels records de 130 persones. El llibre està il·lustrat per Carla Besora. L'autor ja prepara la segona part de l'estudi. Entre el 1990 i el 2008 ha estat recollint a partir dels testimonis, històries i llegendes de llops, óssos, serps i serpents, bandolers, crims, bruixes, bruixots, curanderes, diables, ànimes en pena, éssers mitològics i tresors ocults. El que és atractiu és que surten històries vinculades a moltes poblacions del Maresme i del Vallès Oriental. Editada pel propi autor. Preu: 20 €.

WEBS

Hormigas.org. Els autors de Hormigas.org, Kiko Gómez i Xavier Espadaler, expliquen a la introducció que actualment el món de les formigues ibèriques està passant un moment dolç.

Ecodiari.cat. L'Ecodiari, un diari d'ecologia per Internet. Publicació independent del pensament ecologista per a la nova era solar, amb la voluntat de ser una eina d'informació, d'investigació i d'anàlisi de la realitat ecològica, principalment de la nació catalana.

La publicació s'actualitza cada dia i els continguts es poden rebre per subscripció via correu electrònic.

NOTA IMPORTANT

HORARI D'ESTIU

L'horari de l'Oficina del Cercle d'Amics dels Parcs naturals (administració i reserves), el mes de juliol i el d'agost fins el dia 14, serà de 10 a 15 h de dilluns a divendres.

Del 18 al 29 d'agost restarà tancada.

Recordeu que per a l'atenció personal a l'oficina cal demanar hora prèviament per telèfon.

Bon estiu!

Cercle d'Amics dels Parcs Naturals

PER FER-SE'N SOCI:

Cercle d'Amics dels Parcs Naturals
Consell de Cent, 347, sobreàtic, 08007 Barcelona
Tel. 935 010 063
www.diba.cat/parcsn/cercle
cercle@diba.cat